

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і
науки України
№ _____

ЗВІТ

про завершення експерименту всеукраїнського рівня з теми: «Управління розвитком закладів професійної (професійно-технічної) освіти на засадах педагогічної логістики»

Відповідно до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.11.2000 № 522, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26.12.2000 за № 946/5167, наказу Міністерства освіти і науки України від 21.05.2019 №693 «Про проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Управління розвитком закладів професійної (професійно-технічної) освіти на засадах педагогічної логістики» у червні 2019 року розпочато експеримент за означеною вище темою, розрахованого на термін з червня 2019 до грудня 2022 року.

Наказами Департаменту освіти і науки Чернівецької обласної державної адміністрації від 11.06.2019 №303 «Про проведення дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою «Управління розвитком закладів професійної освіти на засадах педагогічної логістики» у Чернівецькій області; Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Чернівецькій області від 11.06.2019 №93 «Про проведення дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою «Управління розвитком закладів професійної освіти на засадах педагогічної логістики на базі НМЦ ПТО у Чернівецькій області»; Чернівецького вищого професійного училища радіоелектроніки від 11.06.2019 № 197 «Про проведення на базі училища експерименту всеукраїнського рівня за темою «Управління розвитком закладів професійної (професійно-технічної) освіти на засадах педагогічної логістики»; ДПТНЗ «Чернівецький професійний ліцей сфери послуг» від 30.06.2019 № 213 «Про участь у проведенні дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою «Управління розвитком закладів професійної (професійно-технічної) освіти на засадах педагогічної логістики» сформовано коло учасників творчої групи.

Відповідно до Програми експерименту було розроблено заходи з визначенням завдань діяльності відповідно до мети експерименту та план-графік виконання програми експерименту.

Об'єктом дослідження є управління розвитком закладу професійної (професійно-технічної) освіти.

Завдання експерименту передбачали:

— теоретично обґрунтувати та розробити модель управління розвитком ЗП(ПТ)О

- на засадах педагогічної логістики;
- визначити й обґрунтувати організаційно-педагогічні умови розвитку ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики;
- апробувати модель управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики;
- розробити і впровадити методичні рекомендації управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики.

Проведений аналіз педагогічного вітчизняного та зарубіжного досвіду щодо управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики засвідчив, що теоретичною основою дослідно-експериментальної роботи є дослідження, що стосуються питань управління в системі професійної (професійно-технічної) освіти висвітлено у роботах (С. Артюха, Т. Десятова, А. Дьоміна, В. Кременя, І. Лікарчука, В. Лугового, Н. Ничкало, С. Ніколаєнка, В. Олійника, В. Радкевич, Л. Сергєєвої, Т. Стойчик, О. Щербак та ін.), становлення та розвитку професійно-технічної освіти (С. Батишев, О. Дороніна, А. Беляєва, А. Киверялг, Н. Кузьміна, Н. Ничкало, Л. Сергєєва та ін.); організації освітньої діяльності у ЗП(ПТ)О (Г. Гребенюк, Р. Гуревич, О. Дубинчук, Г. Єльнікова, В. Ковальчук, П. Лузан, В. Свистун, Л. Сергєєва Т. Стойчик та ін.), неперервної професійної освіти (С. Гончаренко, Е. Зеєр, Ю. Зіньковський, К. Катханов, А. Кузьмінський, Н. Ничкало, Л. Лук'янова, В. Олійник, В. Попков, Л. Сергєєва, С. Сисоєва, О. Щербак та ін.); зарубіжного досвіду професійної освіти (Н. Абашкіна, Т. Десятов, А. Каплун, Л. Пуховська та ін.); освітню логістику (В. Денисенко, В. Лівшиць, М. Мельников, М. Руда, Т. Скоробогатова, Л. Сергєєва, Н. Шевченко та ін.).

Методологічною основою дослідження є: система педагогічних ідей, концепцій, вихідних категорій, основних понять, дефініцій, оцінок, без яких неможливе розуміння сутності явища, що досліджується. Впровадження педагогічної логістики в систему управління розвитком закладу професійної освіти як цілісний процес оновлення наявної моделі передбачає отримання очікуваного результату — інноваційного проекту досліджуваного феномена. Зазначений процес вимагає цілеспрямованого створення нових, інноваційних форм, методів, засобів діяльності за допомогою прогнозованої логістичної моделі в управління розвитком закладів професійної освіти.

Нормативно-правову основу складають:

- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про професійно-технічну освіту»;
- Закон України «Про інноваційну діяльність»;
- Закон України «Про професійний розвиток працівників»;
- Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»;
- Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 рр.

Мета дослідження полягала в обґрунтуванні доцільності впровадження педагогічної логістики в зміст професійної освіти, з метою відповідності стандартам освітнього менеджменту і забезпечення довгострокових конкурентних переваг ЗП(ПТ)О на ринку освітніх послуг.

У нашому дослідженні, ми виходили з того, що педагогічна логістика стає новим міждисциплінарним науковим напрямом, запотребуваним в різних освітніх галузях, виникає потреба розмежування та уточнення понятійного апарату логістики, а також обґрунтування особливостей її запровадження в освітній процес ЗП(ПТ)О.

На I (констатувальному) етапі експерименту упродовж червня–грудня 2019 року було досягнуто наступних результатів: сформовано робочу групу; здійснено вивчення проблеми в сучасній педагогічній теорії і практиці; проаналізовано вітчизняний та зарубіжний досвід оволодіння педагогічними колективами технологіями аналізу ідей освітньої логістики та їх використання у системі організації освітньої діяльності, управлінні розвитком ЗП(ПТ)О, проведено засідання педагогічних рад за темою «Основні завдання експериментальної роботи на I етапі дослідження»; визначено коло учасників експериментальної роботи; сформовано робочу групу.

На підґрунті аналізу сучасної наукової літератури та досліджень з питань педагогічної логістики здійснено уточнення сутності понять «освітня логістика» та «педагогічна логістика», визначено принципи і концепції педагогічної логістики, що можуть застосовуватися в освітньому процесі ЗП(ПТ)О.

У рамках проведення констатувального етапу дослідження проведено анкетування педагогічних працівників щодо обізнаності із проблемою педагогічної логістики, результати анкетування підтвердили актуальність порушеної проблеми, опитування підтвердило актуальність дослідження, оскільки продемонструвало, що опитані педагогічні працівники недостатньо володіють понятійним апаратом, оскільки дослідження проблеми ефективного застосування освітньої логістики в Україні не знайшло відображення у працях науковців та практиків, відповідно її суть, методологія, інструментарій чітко не окреслені. Західні науковці та управлінці роблять перші спроби впровадити її принципи в систему менеджменту закладів вищої освіти.

Для експериментального підтвердження значущості, критеріїв і показників оцінювання ефективності впровадження концепцій педагогічної логістики в освітній процес ЗП(ПТ)О застосовували метод експертної оцінки. Добір експертів відбувався із педагогічних працівників ЗП(ПТ)О. Головним критерієм добору була професійна компетентність у сфері експертного оцінювання, і визначалася за їхньою здатністю адекватно оцінювати систему управління ЗП(ПТ)О у околі звичних для їхньої професійної діяльності питань. У експерименті брали участь 60 експертів, яким було запропоновано анкету, за якою вони мали б оцінити ефективність впровадження концепцій педагогічної логістики в освітній процес ЗП(ПТ)О.

Результати опитування засвідчили недостатній рівень системного розуміння педагогами компонентів концепцій педагогічної логістики та процесу їх практичної реалізації. Результати анкетного опитування показали, що більшість педагогів (73,5 %) оцінюють потребу в інноваціях, що пов'язані з логістичними потоками для свого закладу освіти як високу, 24,2 % – як посередню, 2,3 % – не визнають необхідності таких інновацій. Такі результати свідчать про достатньо високу вмотивованість педагогів до реалізації інновацій і разом з тим нерозуміння їх сутності, яка пов'язана з концепціями педагогічної логістики.

На I (констатувальному) етапі мали окреслити специфіку логістики у сфері освіти, в управлінні якістю освіти в ЗП(ПТ)О, розглядаючи управління потоками (матеріальний, фінансовий, інформаційний, сервісний, педагогічний), проектуючи логістичну модель управління ЗП(ПТ)О, визначаючи її структурні компоненти та учасників.

З метою виконання вказаного вище завдання 17–18 жовтня 2019 року проведено науково-практичний семінар за темою «Управління розвитком закладів професійної (професійно-технічної) освіти на засадах педагогічної логістики». З метою презентації концепцій педагогічної логістики в управлінні розвитком ЗП(ПТ)О 12 листопада 2019 року відповідно до програми експерименту проведено Міжнародну панельну дискусію на тему «Логістичний підхід до формування сучасного змісту професійної освіти» за участю міжнародних партнерів з Ризького технікуму туризму та творчої індустрії (Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums, (RTRIT) та Каунаського центру харчової промисловості та торгівлі (Латвійська республіка).

Оновлено сайт Навчально-методичного Центру ПТО у Чернівецькій області та ЗП(ПТ)О учасників експерименту. Уведено розділ «Експериментальна діяльність», що містить нормативні документи експерименту, хід проведення експериментальної роботи (висвітлюються проведені заходи з теми експерименту, розміщуються статті, фотоматеріали тощо), розроблено Положення про сайт ЗП(ПТ)О та оприлюднено на сайтах 15-ти ЗП(ПТ)О області.

У ході виконання завдань II (формуального) етапу експерименту нами одержано результати, передбачені програмою дослідно-експериментальної роботи.

В умовах пандемії COVID-19 для ефективної організації обґрунтування організаційно-педагогічних умов розвитку ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики учасниками робочої групи введені поняття «Логістична онлайн студія», «Науково-методичний віртуальний хаб», «Методичний тьюторіал» та розроблені положення про зазначені вище форми методичного супроводу.

З метою визначення, обґрунтування організаційно-педагогічних умов розвитку ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики та експериментальної перевірки їх результативності, розроблення та апробації моделі управління розвитком ЗП(ПТ)О, за участі наукових консультантів та наукового керівника експерименту проведено 4 засідання логістичних онлайн-студій методистів, заступників

директорів з навчально-виробничої роботи, навчально-методичної роботи, керівників ЗП(ПТ)О області (28 травня, 15 квітня, 24 червня, 15 серпня 2020 року).

До кола питань обговорення включено проблеми забезпечення сервісного потоку в інформаційно-видавничій діяльності ЗП(ПТ)О області, створення надійної, об'єктивної, валідної системи оцінювання компетенцій здобувача освіти ЗП(ПТ)О, створення закладом освіти системи оцінювання в умовах навчання у дистанційній та змішаній формах навчання; логістичний підхід до розробки інноваційних освітніх ресурсів, інноваційне освітнє середовище як комплекс взаємопов'язаних умов, які забезпечують формування особистості з інноваційно-творчим мисленням та її професійну компетентність.

Згідно із програмою II етапу експерименту проводилась експериментальна перевірка результативності організаційно-педагогічних умов розвитку ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики відбувалася упродовж вересня–грудня 2020 року у закладах-учасниках експерименту: Чернівецькому вищому професійному училищі радіоелектроніки та ДПТНЗ «Чернівецький професійний ліцей сфери послуг».

У процесі експериментальної перевірки результативності організаційно-педагогічних умов розвитку ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики учасниками експерименту були застосовані методи дослідження: *теоретичні*: аналіз, синтез, порівняння, узагальнення; *емпіричні*: обсерваційні (пряме та опосередковане спостереження), *діагностичні* (бесіда, опитування, анкетування, тестування, діагностичні методики, рейтинг, метод аналізу результатів діяльності, експертних оцінок), що дозволило узагальнити аналітичний матеріал; педагогічний експеримент (пілотажний, констатувальний та формувальний етапи) для з'ясування вихідного стану рівня розвитку ЗП(ПТ)О; *математичні* (реєстрування, ранжування, математичний аналіз), статистичні для статистичної обробки одержаних результатів; *графічні* для наочного ілюстрування та порівняння результатів експериментальної роботи в графічних зображеннях і табличних формах.

Узагальнення базових теоретичних положень педагогічної логістики та експертне оцінювання ефективності її впровадження в освітній процес дало можливість сформулювати методичне підґрунтя формування системи управління логістичними потоками у діяльності ЗП(ПТ)О. У експерименті визначено та охарактеризовано *загальні принципи логістики* та спроектовано їх на педагогічну систему професійної (професійно-технічної) освіти (далі ППО):

1. *Комплексність*: формування та розвиток інфраструктури ЗП(ПТ)О для забезпечення руху потоків за певних визначених умов; координація дій усіх учасників руху ресурсів (знань); організація та забезпечення централізованого контролю виконання завдань, що поставлені перед усіма структурними підрозділами ЗП(ПТ)О; налагодження співпраці освітнього ЗП(ПТ)О з потенційними споживачами (переважно роботодавцями).
2. *Науковість*: акцентування на важливості та ретельності ведення детальних розрахунків усіх параметрів траєкторії руху освітніх потоків на всіх стадіях, від

планування до аналізу.

3. *Конкретність*: забезпечення чіткості й точності у підході до оцінювання використання всіх видів ресурсів (фінансових, кадрових, матеріальних, тощо), що використовуються в освітньо-логістичному процесі; мінімізація витрат у освоєнні всіх видів ресурсів.

4. *Конструктивність*: забезпечення диспетчеризації освітніх потоків, безперервне відстежування за переміщенням і зміною кожного об'єкту потоку і оперативне корегування його руху.

5. *Надійність*: всебічне використання сучасних технічних засобів переміщення і управління рухом освітнього потоку; забезпечення оперативності та якості збору інформації та технології її обробки.

6. *Варіативність*: забезпечення оперативності та гнучкості реагування ЗП(ПТ)О на зміни попиту та інші впливи зовнішнього середовища.

Сформоване у ході **експериментальної перевірки** бачення досліджуваної проблематики, дозволило припустити, той факт, що базовим потоком освітньої логістичної системи ЗП(ПТ)О буде *потік тих, хто навчається* (здобувачі освітніх послуг), *потік здоров'я*, спрямований на розвиток і реалізацію творчого потенціалу та тривалість активної діяльності здобувачів освітніх послуг, а обслуговують його *сервісний потік*, інтегрований з фінансовим, матеріальним та / або *інформаційним потоком*, а також *кадровий потік* та *потік знань*, який включає в себе такі ланки як виробництво знань, видалення застарілих і дистрибуцію (розподіл) знань у відкритому освітньому середовищі (рис. 1).

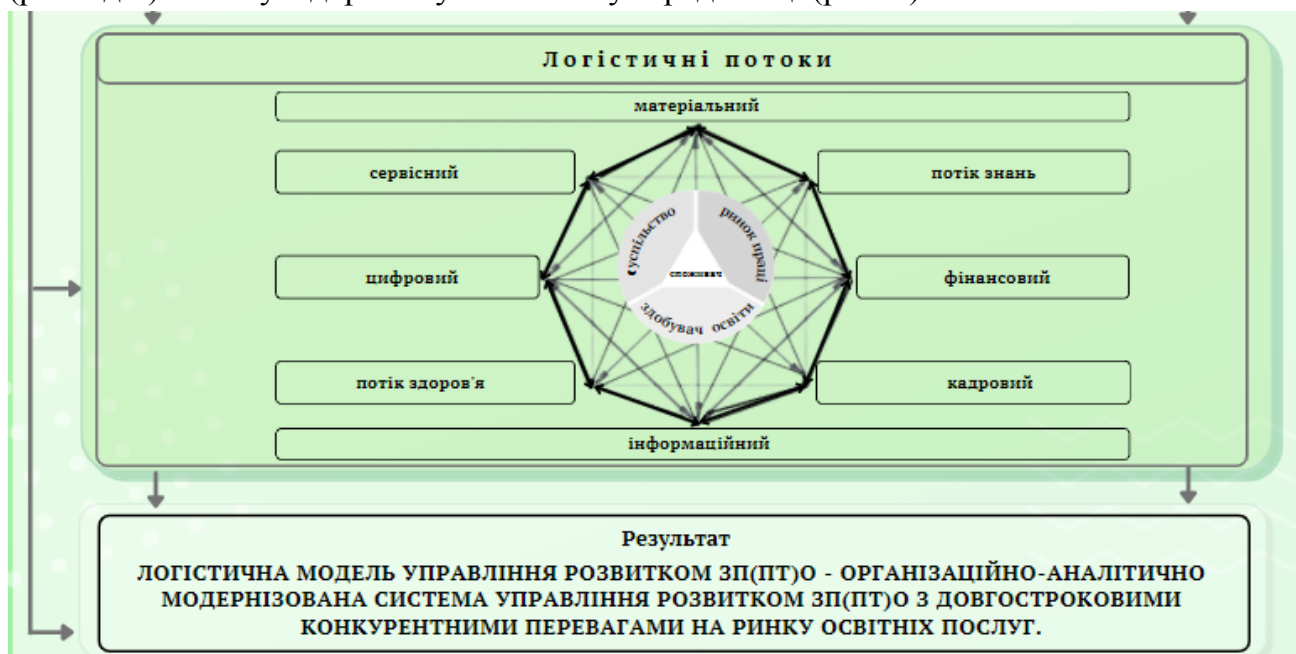


Рис. 1 Логістичні потоки моделі управління розвитком ЗП(ПТ)О

Таким чином, логістичний процес управління розвитком ЗП(ПТ)О направлений на обслуговування руху різних видів потоків (сервісного, інтегрованого з фінансовим, матеріальним, інформаційним потоком, кадровим

поток, що пов'язаний з потоками знань та здоров'я) з метою спрямованого управлінського впливу на їх параметри, а їх чітка спрямованість на продукування знань через використання інтелектуального потенціалу, говорить про можливість розгляду логістичної системи як підсистеми управління розвитком ЗП(ПТ)О.

Результати експериментальної перевірки результативності організаційно-педагогічних умов розвитку ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики були представлені членами робочої групи 20 жовтня 2020 року у ході проведення вебінару у формі науково-методичного віртуального хабу для керівних кадрів, педагогічних працівників ЗП(ПТ)О «Управління розвитком закладу професійної (професійно-технічної) освіти на засадах педагогічної логістики» за міжнародної участі керівника та провідних топ менеджерів RTRIT (Ризького технікуму туризму і творчої індустрії. Учасниками були більше 106 представників із 14 регіонів України. Під час заходу відбувся обмін думками щодо результативності організаційно-педагогічних умов розвитку ЗП(ПТ)О засадах педагогічної логістики: формування освітнього середовища ЗП(ПТ)О; створення умов для розвитку педагога ЗП(ПТ)О через забезпечення сервісного потоку; запровадження мотиваційних механізмів розвитку педагогічних працівників, механізми забезпечення конкурентоспроможності ЗП(ПТ)О, формування єдиного освітнього простору сфери ПТО на регіональному ринку праці тощо.

Результати експериментальної перевірки дозволили перейти до розроблення *методичних рекомендацій*, їх запровадження та оприлюднення моделі управління розвитком ЗП(ПТ)О на вище означених засадах.

Враховуючи результати проведених досліджень, а також запропоноване нами змістовне наповнення системи управління логістичними потоками було представлено концептуальну модель процесу впровадження системи управління логістичними потоками у діяльності ЗП(ПТ)О, оприлюднену у випуску Вісника «Професійна освіта Чернівеччини» №1, 2021, с.10-15.

Складові означеної моделі, її запровадження обговорено у ході проведення дискусій, коворкінгів, вебінарів для різних категорій педагогічних працівників упродовж травня-жовтня 2021 за участі педагогічних колективів ЗП(ПТ)О Чернівецької, Київської, Кіровоградської областей та міста Києва, участі у міжнародних науково-практичних конференціях.

12 травня 2021 проведено вебінар з теми: «Логістичний підхід до забезпечення розвитку професійних та творчих здібностей педагогічних працівників і здобувачів освіти ЗП(ПТ)О». У межах вебінару презентовано результати роботи II етапу експерименту. 20 травня 2021 року у ході міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні моделі розвитку науково-методичної компетентності педагогів професійної і фахової передвищої освіти: досвід, проблеми, перспективи» представлено проміжні результати педагогічного експерименту з теми: «Управління розвитком закладів професійної (професійно-технічної) освіти на засадах педагогічної логістики».

15-16 червня 2021 року у межах III Всеукраїнського відкритого науково-практичного онлайн форуму з доповіддю на тему «Логістизація освітнього процесу» виступила директор обласного НМЦ ПТО Світлана Микитюк у секції «Професійний розвиток педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритої освіти».

5 листопада 2021 року у межах У Всеукраїнського науково-методичного семінару «Підготовка майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій» представлено структурні складові логістичної моделі управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики.

Відповідно до програми II етапу експерименту 18 листопада 2021 року відбувся Всеукраїнський вебінар «Управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики» за підсумками другого формувального етапу педагогічного експерименту всеукраїнського рівня. Під час дискусійної панелі за участі учасників із 15 областей України обговорено питання вивчення та практичного впровадження результатів I-II етапів педагогічного експерименту, впровадження та апробації розроблених концептуальних засад логістичної моделі управління розвитком ЗП(ПТ)О, педагогічні умови ефективності системи управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики, що базуються на сучасних концепціях розвитку освіти, наукових підходах і принципах управління розвитком закладу освіти.

Результати апробації моделі управління розвитком закладами освіти підтверджені довідками про упровадження закладами та установами освіти: фаховим коледжем «Універсум» імені Бориса Грінченка (від 17.11.2021 № 396), Навчально-методичним кабінетом професійно-технічної освіти у Київській області (від 08.11.2021 №5/03-86), Навчально-методичним кабінетом професійно-технічної освіти у Кіровоградській області (від 18.11.2021 № 441).

Отже, завдання II етапу експерименту (січень 2020 – грудень 2021 року) виконано, зокрема: визначено та обґрунтовано організаційно-педагогічні умови розвитку ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики, проведено їх експериментальну перевірку; розроблено та упроваджено методичні рекомендації «Управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики»; представлено модель управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики; проведено заходи за тематикою дослідження.

Завданнями **III (узагальнювального) етапу** згідно з наказом МОН було передбачено: упровадження моделі управління розвитком закладу управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики у закладах освіти Чернівецької області; підбиття підсумків експериментальної роботи; проведення всеукраїнської науково-практичної конференції за тематикою дослідження; підготовка звіту про результати експерименту.

З метою реалізації означених завдань (січень 2022 р. – грудень 2022 р.) впровадження моделі управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної

логісти здійснювалося у закладах та установах освіти області – учасниках експерименту – Навчально-методичному центрі професійно-технічної освіти у Чернівецькій області, Чернівецькому вищому професійному училищі радіоелектроніки, ДЗПТО «Чернівецький професійний ліцей сфери послуг», закладах реципієнтах – Вищому професійному училищі №3 м. Чернівці та Вищому професійному художньому училищі № 5 м. Чернівці.

Враховуючи результати проведених досліджень та запропоноване нами змістовне наповнення системи управління логістичними потоками, у ході досліджень упроваджено (рис. 2) модель управління логістичними потоками у діяльності ЗП(ПТ)О:

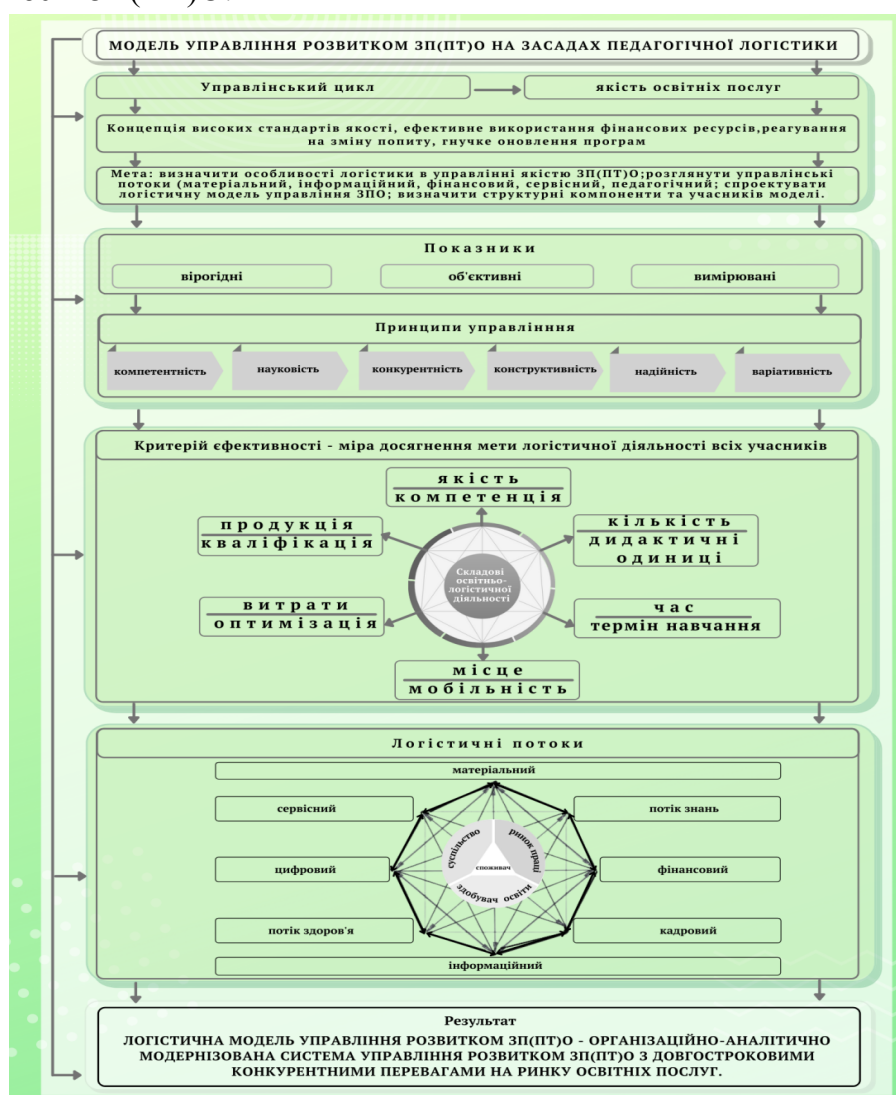


Рис. 2 Модель управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики (розроблено С.М. Микитюк)

Логістична система — адаптивна система зі зворотним зв'язком, яка складається, як правило, з кількох підсистем і має розвинені зв'язки з зовнішнім середовищем.

Важливими її є: *сервісний*, *матеріальний* та *інформаційний* потоки. Фактично, від структури сервісного потоку та рівня надання освітніх послуг залежить

конкурентоспроможність ЗП(ПТ)О. Ще однією ключовою проблемою для ефективного функціонування логістичної системи ЗП(ПТ)О є те, що вона може бути реалізована як для людей, так і людьми. Тому *кадровий потік* є вихідним пунктом для аналізу, який передує концептуалізації пропозиції про надання освітніх послуг та її розробку в готовий освітній продукт.

З метою реалізації *кадрового потоку*, запроваджено проведення серії щотижневих міжобласних вебінарів «Маркетинг і логістика». Колом для обговорення стали проблеми застосування основних принципів логістики (комплексність, варіативність) в управлінні розвитком ЗП(ПТ)О; логістичний підхід до формування потоку знань при підготовці конкурентозатного кваліфікованого робітника, цифровий логістичний потік як передумова формування ключових навичок здобувачів освіти ЗП(ПТ)О, екофасилітаційний підхід в управлінні інноваційними процесами в ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики, фінансовий та матеріальний логістичні педагогічні потоки розвитку ЗП(ПТ)О, ефективне використання кадрової логістики як передумова формування навичок аналітичного мислення здобувачів освіти при підготовки конкурентоспроможних фахівців та інші. Проведено 20 вебінарів, де з тематики педагогічної логістики долучилися 12 виступаючих із 34 доповідями учасників експериментального педагогічного майданчика, 19 доповідей інших доповідачів з теми педагогічної логістики для більше ніж 452 учасників із 7 областей України.

На нашу думку, *сервісний потік* повинен відображати організаційну відповідь на виявлені потреби та бажання цільового сегмента в певному соціально-економічному контексті і в освітній логістичній системі. У зв'язку з означеним підкреслюємо сервісну функцію навчально-методичних центрів професійно-технічної освіти у областях, зростання їх ролі як логістичних центрів.

З метою реалізації *сервісного потоку* НМЦ ПТО у Чернівецькій області здобувачів освіти ЗП(ПТ)О області долучено до міжнародної програми Еразмус+Person mobility для навчальних цілей No 2022-1-LV01-KA121-VET-00006606.

Відповідно до угоди про співпрацю у сфері освітньої діяльності між Навчально-методичним центром професійно-технічної освіти у Чернівецькій області та Ризьким технікумом туризму та творчої індустрії делегація здобувачів освіти у супроводі педагогічних працівників в межах програми навчальної мобільності та для обміну успішними практиками з 20 жовтня по 5 листопада 2022 року реалізовувала означену вище програму в Ризькому технікумі туризму та творчої індустрії в м. Рига, Латвійська Республіка. Протягом навчання молодь вивчала інновації індустрії сфери обслуговування під керівництвом викладачів технікуму в рамках практичної програми Erasmus+.

У ході запровадження моделі управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики прийшли до висновку, що формування ефективних *кадрового* та *сервісного* потоків починається із задоволення потреб постачальників послуг.

Якщо ЗП(ПТ)О буде фокусувати свою логістичну діяльність на потребах практичної реалізації отриманих знань, особливо важливо розробляти вимоги до якості освітніх послуг та технологій для підтримки логістичної системи. У зв'язку з цим, розробка стратегії розвитку потенціалу викладачів ЗП(ПТ)О відіграє важливу роль у побудові *ефективної логістичної системи*. Коли ми переходимо до суспільства знань, освітні технології стають все більш орієнтованими на клієнта, а здобувачі освіти (споживачі освітньої послуги) стають більш відповідальними за власне навчання.

Упровадження здійснювалися через реалізацію функціонування визначених моделлю *цифрового, інформаційного потоків, що передбачало* розвиток та опанування цифрових технологій в системі в системі освіти ЗП(ПТ)О в умовах пандемії та воєнного стану; розвиток цифрової інфраструктури та електронних сервісів у ЗП(ПТ)О; створення єдиного цифрового середовища, яке об'єднує всіх суб'єктів освітньої діяльності в ЗП(ПТ)О, для комунікації та обміну даними.

З цією метою проведено розгортання офісу Майкрософт Офісу 365 A1 серед 15 ЗП(ПТ)О області. Скоординовано роботу з отримання безкоштовних ліцензій для закладів освіти (отримано 12 ліцензій із 15 ЗП(ПТ)О); легалізація сервісів та продукції Майкрософт Офіс 365 A1 додатку MS Teams, запроваджено проведення серії цифрових онлайн тренінгів для педагогічних працівників закладів освіти.

Так, протягом лютого-травня 2022 року Навчально-методичним центром ПТО у Чернівецькій області з метою покращення цифрових навичок педагогічних працівників ЗП(ПТ)О, було проведено 3 етапи тренінгових занять по 4 діджитал-майстерки кожен — 12 тренінгових занять. 132 викладачі, які виконали необхідний обсяг завдань, отримали електронні версії сертифікатів загальною кількістю 24 академічних години (0,8 кредиту ЄКТС).

Реєстри учасників і сертифікати діджитал-майстерок/тренінгів доступні на сайті Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Чернівецькій області. Записи діджитал-майстерок/тренінгів доступні на YouTube-каналі Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Чернівецькій області. Відгуки слухачів діджитал-майстерок/тренінгів за покликанням: <https://wke.lt/w/s/Jtyy5Z>.

З метою реалізації *потоків здоров'я* у 6 ЗП(ПТ)О області відповідного профілю у межах запровадження нових СП(ПТ)О освітніми програмами запроваджено *освітній компонент* «Основи раціонального харчування».

Упровадження результатів дослідно-експериментальної роботи відбувалася через підготовку та оприлюднення 11 тез у регіональних виданнях, 7 статей у фахових журналах, 4 аналітичних довідок, методичних рекомендаціях Сергеева Л. М., Микитюк С.М. *Управління розвитком закладу професійної (професійно-технічної) освіти на засадах педагогічної логістики: методичні рекомендації*. Чернівці. «Букрек», 2022. 56с. ISBN 978-966-997-101-2; Е-бібліотека НАПН України <https://lib.iitta.gov.ua/731843/> Отримано свідоцтво про реєстрацію авторського права на науковий твір № 115579 від 2.11.2022 . Лише упродовж 2022 року опубліковано 6

наукових статей, з них 1 – категорії Б.

Упродовж 2022 року проведено Всеукраїнські заходи та заходи за міжнародною участю, скоординовано участь педагогічних працівників у Всеукраїнській науково-практичній конференції, міжрегіональних панорамних вебінарах, проведено обласну онлайн виставку тьюторіал освітніх ресурсів для викладачів спеціальних дисциплін та майстрів виробничого навчання ЗП(ПТ)О області, проведено серію он лайн тренінгів для здобувачів освіти ЗП(ПТ)О щодо самозайнятості молоді, дистанційні тематичні тренінги для педагогічних працівників ЗП(ПТ)О тренінгів «Діджитал майстерок» з цифрової грамотності.

Члени робочої групи експериментального педагогічного майданчика долучилися з тезами та виступом у Всеукраїнської науково-практичної конференції (13 травня 2022 р.) /Глухівський НПУ ім. О. Довженка. Глухів, <https://drive.google.com/file/d/1POA1BApRporITNQANf08lG3JuOkIxU3rXiW/view>

Відповідно до програми III етапу дослідно-експериментальної роботи 17 листопада 2022 року проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію за програмою дослідно-експериментальної роботи з теми «*Управління розвитком закладів професійної (професійно-технічної) освіти на засадах педагогічної логістики*» (наказ МОН України від 21.05.2019 р. № 693).

Серед організаторів конференції відділ науково-методичного забезпечення професійної освіти Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України. У роботі конференції взяли участь понад 200 учасників із 17 областей України.

Учасники конференції обговоривши актуальні проблеми впливу воєнної агресії на освіту у європейському та національному вимірах; педагогічної логістики в аспекті інноваційного розвитку відкритої професійної освіти; логістичної моделі управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики; впровадження механізмів інформаційної логістики в освітньому менеджменті ЗП(ПТ)О; забезпечення якості освіти в умовах воєнного стану; внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладах освіти; розвитку Soft skills; менеджменту професійного розвитку персоналу закладу освіти на засадах педагогічної логістики; обмінявшись досвідом і кращими практиками; визначивши пріоритети наукового пошуку з питань управління розвитком ЗП(ПТ)О для забезпечення сталого розвитку України й інтеграції до Європейського і світового дослідницького та інноваційного простору. Розроблено та оприлюднені рекомендації конференції.

Зважаючи на вище зазначені компоненти і принципи педагогічної логістики вважаємо, що кожен ЗП(ПТ)О повинен зробити власні перші кроки у напрямі модернізації системи П(ПТ)О та реорганізації системи професійної освіти і навчання. З метою регламентування та раціоналізації виконання логістичних процесів слід визначити логістичні пріоритети. До логістичних пріоритетів ЗП(ПТ)О ми відносимо: підвищення рівня логістичної досконалості ЗП(ПТ)О; мінімізацію витрат та часового фактору за рахунок оптимізації ресурсних потоків; досягнення

оптимального рівня освітньо-логістичного сервісу; інтеграційний зв'язок логістичних завдань, операцій, функцій в процесі логістичного управління освітніми потоками та, як підсумковий результат, підвищення ефективності діяльності ЗП(ПТ)О в цілому. Вивчення освітніх тенденцій, особливостей освітніх процесів у ЗП(ПТ)О, принципів та проблем, привело нас до висновку, що сучасні заклади в системі П(ПТ)О гостро потребують висококваліфікованих викладачів, здатних швидко адаптуватися до нових освітніх стандартів, приймати зміни, створювати високоякісні освітні продукти.

Означене коло питань було обговорено у ході проведення круглого столу на тему «Логістика формування навичок успішності (Soft skills)» Тринадцятої міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти» та Чотирнадцятої міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті» (24.11.2022 р.) з метою інформування педагогічної та наукової громадськості про підсумки експерименту. У роботі круглого столу взяли участь 73 учасники з 9 областей України. Всього було понад 70 підключень.

Реалізація планів та завдань експерименту сприяла цілеспрямованому створенню нових, інноваційних форм, методів, засобів діяльності за допомогою прогнозованої логістичної моделі в управлінні розвитком ЗП(ПТ)О, а саме: підвищився рівень згуртування управлінських команд в забезпеченні діяльності конкурентоспроможного закладу освіти в середньому *на 16%*; зросла організаційна та корпоративна культура педагогічних працівників ЗП(ПТ)О – учасників експерименту; підвищилася роль управлінських команд у забезпеченні діяльності конкурентоспроможного ЗП(ПТ)О.

Запровадження моделі управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики дозволило частково вирішити ряд проблем серед учасників освітнього процесу закладів професійної (професійно-технічної) освіти:

— *на рівні здобувачів освіти*: запровадження багаторівневої моделі управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики, диспетчеризація логістичних потоків сприяла оволодінню технікою організації і співорганізації освітніх функцій (позицій) і процесів з точки зору підвищення ефективності освітньої діяльності в цілому. Участь у міжнародних та транскордонних проєктах сприяла виявленню чинників, що визначають: мотивацію випускників у виборі професій та ЗП(ПТ)О, визначенню підходів до оцінювання та аналізу конкурентоспроможності ЗП(ПТ)О.

— *на рівні педагогічних працівників*: зросла поінформованість щодо сервісної логістики як концепції управління людськими потоками, а саме управління потоками тих, хто навчає, та тих, хто навчається; принципів оптимізації процесів у освітніх системах та структурах, підвищилась цифрова компетентність у процесі реалізації кадрового та сервісного потоків.

— *на рівні організації*: апробовано шляхи переходу від відомих механізмів управління (планування і контролю) до створення та запровадження в процес

управлінського циклу, що визначає ефективність функціонування системи управління навчальною роботою, структурно-функціональних зв'язків між суб'єктом і об'єктом управління; методів організації освітнього процесу, що включають всі суб'єкти управління та інтеграцію усіх логістичних потоків.

У ході експерименту підтверджено доцільність та затребуваність подальших розвідок щодо впровадження концепцій педагогічної логістики в освітній процес ЗП(ПТ)О, що відкривають перспективи для подальших теоретичних і методичних досліджень численних засобів та умов оптимізації управління ЗП(ПТ)О.

Програму експерименту виконано у повному обсязі.

**Науковий керівник експерименту
доктор педагогічних наук, професор**



Л.М. Сергєєва

**Директор НМЦ ПТО
у Чернівецькій області**



С.М. Микитюк

Директор ЧВПУР



С.І. Одайський

**Директор
ДПТНЗ ЧПЛСП**



О.В. Цимбал